

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ Ε.Γ. κατά ΤΟΥΡΚΙΑΣ

(αρ. αίτησης 12030/03)

ΑΠΟΦΑΣΗ

(επί της ουσίας)

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

14 Ιανουαρίου 2014

Η απόφαση αυτή θα καταστεί τελεσίδικη σύμφωνα με τις προϋποθέσεις
που περιγράφονται στο άρθρο 44, παρ. 2 της Σύμβασης.

Αλλαγές στη μορφή είναι δυνατό να επέλθουν

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Στην υπόθεση Ε.Γ. κατά Τουρκίας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (τέταρτο τμήμα),
συνήλθε σε σώμα αποτελούμενο από τους:

Guido Raimondi (Γκουίντο Ρεμόντι), Πρόεδρο,

Isil Karakas (Ιζίλ Καράκας),

Peer Lorenzen (Πέερ Λόρεντσεν)

Andras Sajó (Αντράς Σαγιό)

Nebojsa Vucinic (Νεμποζα Βούτσινιτς)

Paulo Pinto de Albuquerque (Πάουλο Πίντο ντε Αλμπουργκουέκουε)

Egidijus Kuris (Ετζίντιους Κούρις), Δικαστές,

καθώς και από τον Stanley Naismith (Στάνλεϋ Νάισμιθ), γραμματέα
τμήματος,

Μετά από τη συνεδρίαση της 10^{ης} Δεκεμβρίου 2013,

Εκδίδει την ακόλουθη απόφαση, που ελήφθη αυτή την ημερομηνία:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση άρχισε με μία αίτηση (αρ. 12030/03) κατά της Δημοκρατίας της Τουρκίας, από μία Ελληνίδα υπήκοο, την Ε.Γ. («η αιτούσα»), η οποία προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου, στις 17 Μαρτίου 2003, βάσει του άρθρου 34 της Σύμβασης για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των βασικών ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Η Ε.Γ. απεβίωσε στις 31 Μαρτίου του 2009. Η κα Μ.Σ., δήλωσε, με την από 15 Φεβρουαρίου 2010 επιστολή της, ότι προτίθεται να διατηρήσει την αίτηση ενώπιον του δικαστηρίου, με την ιδιότητα της κληρονόμου. Για πρακτικούς λόγους, η παρούσα απόφαση θα συνεχίσει να αποκαλεί την Ε.Γ. ως «αιτούσα», παρά το γεγονός ότι αυτή η ιδιότητα πρέπει να αποδίδεται στην κα Μ.Σ. (βλ. για παράδειγμα, Dalban κατά Ρουμανίας [GC], no 28114/95, CEDH 1999-VI).

3. Η αιτούσα εκπροσωπείται από τον δικηγόρο Κωνσταντινούπολης, κ. Μ. Cano (Μ. Κανό). Η Τουρκική κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από υπάλληλό της.

4. Η αιτούσα ισχυρίζεται ότι η άρνηση των τουρκικών δικαστηρίων να της αναγνωρίσουν της ιδιότητα της κληρονόμου, αποτελεί παραβίαση του άρθρου 1 του υπ' αρ. 1 Πρωτοκόλλου και του άρθρου 14 της Σύμβασης.

5. Στις 28 Σεπτεμβρίου 2006, ο Πρόεδρος του Τετάρτου Τμήματος αποφάσισε να κοινοποιήσει την αίτηση στην Κυβέρνηση. Όπως επιτρέπεται από το άρθρο 29 παρ. 3 της Σύμβασης, αποφάσισε επιπλέον ότι το σώμα των δικαστών θα αποφαινόταν ταυτοχρόνως περί του παραδεκτού και βάσιμου της υπόθεσης. Μετά από αλλαγές στη σύνθεση των Τμημάτων, η υπόθεση ανατέθηκε στο Δεύτερο Τμήμα.

6. Η Ελληνική κυβέρνηση άσκησε το δικαίωμα παρέμβασης που είχε μέσω της γραπτής διαδικασίας (άρθρα 36 παρ. 1 της Σύμβασης και 44 παρ. 1β του κανονισμού).

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

I. ΟΙ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

7. Η αιτούσα γεννήθηκε το 1924 και διαμένει στην Παλαιά Επίδαυρο (Ελλάδα).

8. Η μητέρα της αιτούσας, Μ.Γ. («η εκλιπούσα για την κληρονομιά της οποίας πρόκειται»), Ελληνίδα υπήκοος, απεβίωσε στις 11 Μαρτίου 1979 στην Ελλάδα. Την ημέρα του θανάτου της, ήταν γραμμένο στο όνομά της, στο κτηματολόγιο, ένα οικόπεδο με έκταση 13.231 m², στην περιοχή Besiktas (Κωνσταντινούπολη).

9. Μετά από το θάνατό της, η διαχείριση του εν λόγω περιουσιακού στοιχείου πέρασε, σε άγνωστη ημερομηνία, στα χέρια ενός επιτρόπου με δικαστική απόφαση.

10. Στις 29 Ιανουαρίου 1982, το 14^ο Μονομελές Πρωτοδικείο Κωνσταντινούπολης όρισε την αιτούσα ως τη μοναδική κληρονόμο της αποθανούσης και της χορήγησε το πιστοποιητικό κληρονομιάς.

1. Διαδικασία ενώπιον του 6^{ου} Πολυμελούς Πρωτοδικείου της Κωνσταντινούπολης με σκοπό την άρση της επιτροπείας.

11. Στις 17 Απριλίου 1984, η αιτούσα ζήτησε από το 6^ο Πολυμελές Πρωτοδικείο της Κωνσταντινούπολης την άρση της επιτροπείας που είχε

τεθεί σε εφαρμογή για τη διαχείριση της περιουσίας που ανήκε στη μητέρα της.

12. Στις 9 Οκτωβρίου 1985, το 6^ο Πολυμελές Πρωτοδικείο απέρριψε την αίτηση. Υποστήριξε ότι, σύμφωνα με το διάταγμα της 2ας Νοεμβρίου 1964, απαγορευόταν στους Έλληνες υπηκόους η απόκτηση επικαρπίας επί ακινήτων ευρισκομένων στην Τουρκία. Έκρινε ότι η άρση της κηδεμονίας, η οποία θα έδινε τη δυνατότητα στην αιτούσα να διαθέτει ένα περιουσιακό στοιχείο στην Τουρκία, θα μπορούσε να επιφέρει μία κατάσταση αντίθετη ως προς το περιεχόμενο του διατάγματος.

13. Στις 3 Φεβρουαρίου 1986, ο Άρειος Πάγος επικύρωσε αυτή την απόφαση.

2. Διαδικασία ενώπιον του 5^{ου} Μονομελούς Πρωτοδικείου Κωνσταντινούπολης με σκοπό τη χορήγηση του πιστοποιητικού κληρονομιάς

14. Στις 9 Απριλίου 1991, η αιτούσα υπέβαλε αγωγή ενώπιον του 5^{ου} Μονομελούς Πρωτοδικείου Κωνσταντινούπολης με σκοπό τη χορήγηση ενός νέου πιστοποιητικού κληρονομιάς. Το Δημόσιο Ταμείο παρενέβη σε αυτή τη διαδικασία ως εναγόμενος.

15. Κατά τη δικάσιμο της 4^{ης} Απριλίου 1996, το 5^ο Μονομελές Πρωτοδικείο, αναφερόμενο στις αδικαιολόγητες απουσίες της ενάγουσας, έκρινε την αγωγή ως μη γενόμενη.

16. Στις 8 Απριλίου 1996, η αιτούσα ζήτησε από το δικαστήριο να αναθεωρήσει αυτή την απόφαση (eski hale iade), αίτημα που απορρίφθηκε την ίδια ημέρα.

3. Διαδικασία ενώπιον του 4^{ου} Πολυμελούς Πρωτοδικείου της Κωνσταντινούπολης με σκοπό τον ορισμό του Δημοσίου Ταμείου ως κληρονόμου της αποθανούσας («της εκλιπούσας για την κληρονομιά της οποίας πρόκειται»)

17. Εν τω μεταξύ, στις 15 Δεκεμβρίου 1993, το Δημόσιο Ταμείο είχε αιτηθεί ενώπιον του 4^{ου} Πολυμελούς Πρωτοδικείου της Κωνσταντινούπολης να ορίσει την αποθανούσα ως εξαφανισμένη και να ορίσει αυτό το ίδιο ως τον κληρονόμο της.

18. Στις 24 Μαΐου 1995, το δικαστήριο έκανε δεκτό το αίτημα. Παρατηρούσε ότι η διαχείριση του επίμαχου περιουσιακού στοιχείου γινόταν με επιτροπεία για παραπάνω από δέκα έτη και ότι ούτε η αποθανούσα, ούτε οι κληρονόμοι της είχαν εκφράσει διαμαρτυρία παρά την τακτική δημοσίευση. Είχε διατάξει τη μεταβίβαση της κυριότητας της περιουσίας στο Δημόσιο Ταμείο, όπως κι έγινε στις 16 Ιανουαρίου 1996 με την εγγραφή του στο κτηματολόγιο.

19. Στις 10 Νοεμβρίου 1997, ο Άρειος Πάγος απέρριψε την προσφυγή της αιτούσας και επικύρωσε την πρωτόδικη απόφαση. Εκτιμούσε ότι η αιτούσα, η οποία εμφανιζόταν ως κληρονόμος της αποθανούσης («της εκλιπούσης για την κληρονομιά της οποίας πρόκειται»), είχε πάντα τη δυνατότητα να υποβάλει αγωγή για την αναγνώριση της κυριότητας. Στις Απριλίου 1998, ο Άρειος Πάγος απέρριψε το αίτημα της ενδιαφερομένης που αποσκοπούσε στην έκδοση διορθωτικής απόφασης.

4. Διαδικασία ενώπιον του 6^{ου} Μονομελούς Πρωτοδικείου Κωνσταντινούπολης με σκοπό τη χορήγηση του πιστοποιητικού κληρονομιάς

20. Στις 5 Οκτωβρίου 1999, η αιτούσα υπέβαλε αγωγή ενώπιον του 6^{ου} Μονομελούς Πρωτοδικείου Κωνσταντινούπολης με σκοπό την αποκατάσταση της ιδιότητάς της ως κληρονόμου της αποθανούσης («της εκλιπούσης για την κληρονομιά της οποίας πρόκειται»). Το Δημόσιο Ταμείο παρενέβη σε αυτή τη διαδικασία ως εναγόμενος.

21. Στις 15 Νοεμβρίου 1999, το Δικαστήριο παρέλαβε μία επιστολή εκ μέρους του Υπουργείου Εξωτερικών, σε απάντηση του ερωτήματός του σχετικά με την ύπαρξη αμοιβαιότητας μεταξύ της Τουρκίας και της Ελλάδας, κατά την ημερομηνία θανάτου της αποθανούσης («της εκλιπούσης για την κληρονομιά της οποίας πρόκειται»), το έτος 1979. Τα σχετικά περί του θέματος αποσπάσματα της επιστολής είναι τα ακόλουθα: «2. Σημειώνεται ότι δεν υπήρχε περιορισμός για τους αλλοδαπούς, ως προς τη μεταβίβαση δια της κληρονομιάς, στην ισχύουσα, κατά το έτος 1979, νομοθεσία της Ελλάδας. Εκτιμάται ότι, κατά το αναφερόμενο έτος,

υπήρχε αμοιβαιότητα μεταξύ της χώρας μας και της Ελλάδας, όσον αφορά την απόκτηση ακίνητης περιουσίας δια κληρονομιάς».

22. Στις 29 Δεκεμβρίου 1999, το Δικαστήριο έκρινε ότι ίσχυε ο όρος της αμοιβαιότητας, κατά την ημερομηνία θανάτου της αποθανούσης («της εκλιπούσης για την κληρονομιά της οποίας πρόκειται») και αναγνώρισε την ιδιότητα της κληρονόμου της αιτούσας. Σημείωνε ότι, σύμφωνα με την απάντηση της Γενικής Διεύθυνσης Εξωτερικών Υποθέσεων και Διεθνούς Δικαίου του Υπουργείου Δικαιοσύνης («το Υπουργείο Δικαιοσύνης»), το 1979, δεν υπήρχαν στην Ελληνική νομοθεσία περιορισμοί για τους αλλοδαπούς σε θέματα μεταβίβασης δια κληρονομιάς και ότι υπήρχε αμοιβαιότητα μεταξύ της Τουρκίας και της Ελλάδας, όσον αφορά την απόκτηση ακίνητης περιουσίας δια της κληρονομιάς, κατά το αναφερόμενο έτος.

23. Στις 18 Απριλίου 2000, ο Άρειος Πάγος, αναίρεσε αυτή την απόφαση. Αρχικά, σημείωνε ότι το δικαστήριο που εξέδωσε την πρωτόδικη απόφαση δεν είχε ζητήσει την προσκόμιση των φακέλων των υποθέσεων που είχαν κριθεί από το 6^ο Πολυμελές Πρωτοδικείο (παράγραφοι 11-13 ανωτέρω) και από το 5^ο Μονομελές Πρωτοδικείο, στις 4 Απριλίου 1996 (παράγραφοι 14-16 ανωτέρω), προκειμένου να ελέγξει εάν επρόκειτο για τελεσίδικες αποφάσεις. Στη συνέχεια, ανέφερε ότι το δικαστήριο που εξέδωσε την πρωτόδικη απόφαση δεν είχε λάβει υπόψη το γεγονός ότι, στην πράξη, η απόκτηση γης δια κληρονομιάς ήταν πολύ περιορισμένη, σχεδόν ανύπαρκτη, για τους Τούρκους υπηκόους στην Ελλάδα.

24. Με την απόφαση της 26^{ης} Οκτωβρίου 2001, η οποία εξεδόθη μετά από την απόφαση αναίρεσης, το Δικαστήριο παρατηρούσε ότι μία δικαστική διαδικασία είχε λάβει χώρα μεταξύ των ίδιων αντιδίκων ενώπιον του 5^{ου} Μονομελούς Πρωτοδικείου, το οποίο είχε απορρίψει το αίτημα της αιτούσας με την απόφαση της 8^{ης} Απριλίου 1996, η οποία κατέστη οριστική (παράγραφος 16 ανωτέρω). Διευκρίνιζε ότι είχε επίσης εξετάσει τον φάκελο της υπόθεσης σχετικά με το πιστοποιητικό κληρονομιάς, το οποίο χορηγήθηκε από το 14^ο Μονομελές Πρωτοδικείο (παράγραφος 10 ανωτέρω). Επίσης, κατόπιν εξέτασης των φακέλων των υποθέσεων που

αναφέρονται από τον Άρειο Πάγο στην απόφαση αναίρεσης, το Δικαστήριο σημείωνε ότι δεν υπήρχαν νομικοί περιορισμοί για την απόκτηση ακινήτου από τους Τούρκους υπηκόους στην Ελλάδα και ότι η απάντηση του Υπουργείου Εξωτερικών μπορούσε να ερμηνευθεί υπ' αυτή την έννοια. Παρά ταύτα, το Δικαστήριο έκρινε ότι, δεδομένου ότι στην πράξη υπήρχαν απαγορεύσεις και μεγάλοι περιορισμοί για την πρόσβαση στην ιδιοκτησία γης δια κληρονομίας από τους Τούρκους υπηκόους στην Ελλάδα, ο όρος της αμοιβαιότητας δεν τηρούνταν. Με βάση αυτές τις εκτιμήσεις, το Δικαστήριο απέρριψε το αίτημα της αιτούσας.

25. Στις 24 Ιουνίου 2002, Άρειος Πάγος επικύρωσε αυτή την απόφαση. Μετά από αναφορά στις σχετικές Τουρκικές και Ελληνικές διατάξεις, έκρινε ότι:

«Το έτος 1979, ημερομηνία κατά την οποία άνοιξε η κληρονομιά, είναι αληθές ότι δεν υπήρχε νομική διάταξη που να εμποδίζει άμεσα και γενικά τους Τούρκου υπηκόους, ν' αποκτούν ακίνητη περιουσία, δια κληρονομίας, στην Ελλάδα. [Όμως], όπως αναφέρεται στους ανωτέρω αναφερόμενους Ελληνικούς νόμους, δεδομένου ότι η απόκτηση ακίνητης περιουσίας από τους Τούρκους υπόκειται σε άδεια στις παραμεθόριες περιοχές, που αντιπροσωπεύουν το 55% του εδάφους της Ελλάδας, καθώς και σε άλλες περιοχές που δεν περιλαμβάνονται σε αυτή τη ζώνη [55%] και δεν αναφέρονται μία προς μία, η χρησιμοποίηση, από μέρους της επιτροπής και των αρμοδίων αρχών στα θέματα άδειας, των αρμοδιοτήτων τους ώστε να παρακωλύουν την κτήση γης από τους Τούρκους, τόσο μέσω αγοράς όσο και δια κληρονομίας, είναι μια νομικά διαπιστωμένη πραγματικότητα, κατά τα προηγούμενα έτη (...) Κατά συνέπεια, έχει διαπιστωθεί ότι δεν υπάρχει αμοιβαιότητα, όσον αφορά την απόκτηση γης μέσω κληρονομίας. Επίσης, δεν είναι παραδεκτό οι υπήκοοι της Δημοκρατίας της Τουρκίας που δεν είναι Ελληνικής καταγωγής να αποκτούν (...) δια κληρονομίας ένα ακίνητο, το οποίο δεν μπορούν να διαθέσουν ελεύθερα.

[Ως εκ τούτου], αιτιολογεί το γεγονός ότι δεν λαμβάνει υπόψη τις διευκρινίσεις που εμπεριέχονται στην από 2 Νοεμβρίου 2001 επιστολή

του Υπουργείου Εξωτερικών, οι οποίες δεν αντανakλούν το νομικό καθεστώς που ισχύει κατά την ημερομηνία έναρξης της κληρονομιάς. Υπό αυτές τις συνθήκες, λαμβάνοντας υπόψη την τελεσίδικη απόφαση που ελήφθη με το πέρας της υπόθεσης, η οποία έχει καταχωρηθεί με τον αρ. 1994/634, και καθώς η αρχή της αμοιβαιότητας δεν υπήρχε, σύμφωνα με το άρθρο 35 του Κτηματικού Κώδικα, είναι δέον να επιβεβαιωθεί η διαπίστωση, σύμφωνα με την οποία, η ενδιαφερόμενη δεν δύναται να είναι κληρονόμος των επίμαχων ακινήτων και να επικυρωθεί η απορριπτική απόφαση του αιτήματος».

26. Στις 7 Οκτωβρίου 2002, ο Άρειος Πάγος απέρριψε το αίτημα περί έκδοσης διορθωτικής απόφασης.

27. Εν τω μεταξύ, η αιτούσα είχε ζητήσει την ακύρωση του τίτλου ιδιοκτησίας του Δημοσίου Ταμείου και την εγγραφή του οικοπέδου στο όνομά της, στο κτηματολόγιο. Στις 24 Οκτωβρίου 2002, το αίτημά της απορρίφθηκε με το σκεπτικό ότι η απόφαση της 26^{ης} Οκτωβρίου 2001 δεν της είχε αναγνωρίσει την ιδιότητα της κληρονόμου.

Η αιτούσα δεν κατέθεσε προσφυγή αναίρεσης κατά της απόφασης της 24^{ης} Οκτωβρίου 2002.

28. Στις 31 Μαρτίου 2009, η αιτούσα απεβίωσε.

29. Στις 23 Ιουλίου 2009, το Πολυμελές Πρωτοδικείο του Ναυπλίου (Ελλάδα) επικύρωσε τη συμβολαιογραφική διαθήκη που συντάχθηκε στις 16 Ιουλίου 2002, με την οποία η αιτούσα εγκαθιστούσε την κα Μ.Σ. ως ειδική κληροδόχο του οικοπέδου, που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας υπόθεσης.

II. Η ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

30. Η σχετική εσωτερική νομοθεσία και πρακτική, ως προς το συγκεκριμένο θέμα, περιγράφεται στις αποφάσεις: Αποστολίδη και άλλων κατά Τουρκίας (αρ. 45628/99, παρ. 49-56, 27 Μαρτίου 2007), και Νακαριάν και Ντεριάν κατά Τουρκίας (αρ. 19558/02 και 27904/02, παρ. 17-24, 8 Ιανουαρίου 2008).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

I. ΑΡΧΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

31. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι η αιτούσα απεβίωσε στις 31 Μαρτίου 2009, ενώ η υπόθεση εκκρεμούσε ακόμα. Με μία επιστολή στις 15 Φεβρουαρίου 2010, η ειδική κληροδόχος της, κα Μ.Σ., εξέφρασε την επιθυμία της να αρχίσει εκ νέου τη διαδικασία. Δεν αμφισβητείται το γεγονός ότι η τελευταία έχει δικαίωμα να συνεχίσει τη διαδικασία στο όνομα της αποθανούσης και το Δικαστήριο δεν βρίσκει λόγο για να αποφασίσει περί του αντιθέτου (βλ. μεταξύ άλλων, Malhous κατά της Τσεχικής Δημοκρατίας (Δεκ) [GC], αρ. 33071/96, CEDH 2000-XII).

II. ΕΠΙ ΤΟΥ ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1 ΤΟΥ ΥΠ' ΑΡ. 1 ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ

32. Η αιτούσα υποστηρίζει ότι η άρνηση των τουρκικών δικαστηρίων να της αναγνωρίσουν την ιδιότητα της κληρονόμου της αποθανούσης («της εκλιπούσης για την κληρονομιά της οποίας πρόκειται») αποτελεί παραβίαση του άρθρου 1 του υπ' αρ. 1 Πρωτοκόλλου, το οποίο αναφέρει τα εξής:

«Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει δικαίωμα στο σεβασμό των περιουσιακών του στοιχείων (...).»

A. Επί του παραδεκτού

33. Η Κυβέρνηση εκτιμά ότι, εφόσον η αιτούσα δεν έκανε προσφυγή αναίρεσης κατά της απόφασης της 24^{ης} Οκτωβρίου 2002, δεν έχει εξαντλήσει τα εσωτερικά ένδικα μέσα.

34. Το Δικαστήριο παρατηρεί, κατ' αρχήν, ότι το αντικείμενο της παρούσας υπόθεσης είναι η άρνηση των εθνικών δικαστικών αρχών να αναγνωρίσουν στην αιτούσα την ιδιότητα της κληρονόμου της αποθανούσης («της εκλιπούσης για την κληρονομιά της οποίας πρόκειται»).

Εν συνεχεία, σημειώνει ότι, παράλληλα με τη διαδικασία – αντικείμενο της παρούσας αίτησης, η αιτούσα υπέβαλε αίτημα με σκοπό την ακύρωση του τίτλου ιδιοκτησίας του Δημοσίου Ταμείου και την εγγραφή του περιουσιακού στοιχείου στο όνομά της. Όμως, το αποτέλεσμα αυτού του

αιτήματος ήταν στενά συνδεδεμένη με την αναγνώριση της ιδιότητας της κληρονόμου της αιτούσας. Ως προς τούτο, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι το 6^ο Πολυμελές Πρωτοδικείο απέρριψε το αίτημα ακύρωσης του τίτλου ιδιοκτησίας του Δημοσίου Ταμείου, με την αιτιολογία ότι η ιδιότητα της κληρονόμου της ενδιαφερομένης δεν είχε αναγνωρισθεί με την απόφαση της 26^{ης} Οκτωβρίου 2001 (παράγραφος 27 ανωτέρω). Δεδομένου ότι αυτή η τελευταία απόφαση κατέστη τελεσίδικη, το Δικαστήριο εκτιμά ότι μία ενδεχόμενη προσφυγή αναίρεσης κατά της απόφασης της 24^{ης} Οκτωβρίου 2002 θα οδηγείτο στην αποτυχία. Ως εκ τούτου, εκτιμά ότι η αιτούσα δεν όφειλε να κάνει προσφυγή αναίρεσης και απορρίπτει την εξαίρεση της Κυβέρνησης.

35. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι αυτή η αιτίαση δεν φαίνεται να είναι αβάσιμη, υπό την έννοια του άρθρου 35 παρ. 3 της Σύμβασης. Επίσης, επισημαίνει ότι δεν προσκρούει σε κανένα άλλο λόγο απαραδέκτου. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να την κηρύξουμε παραδεκτή.

B. Επί της ουσίας

36. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η αιτούσα δεν διαθέτει ένα «περιουσιακό στοιχείο», υπό την έννοια του άρθρου 1 του υπ' αρ. 1 Πρωτοκόλλου. Είναι της άποψης ότι η ενδιαφερόμενη δεν είχε, όσον αφορά το οικόπεδο της αποθανούσης, ούτε ένα περιουσιακό στοιχείο εκείνη τη στιγμή ούτε μία νόμιμη προσδοκία να κληρονομήσει αυτό το περιουσιακό στοιχείο, στο μέτρο που η προϋπόθεση της αμοιβαιότητας προβλεπόταν σαφώς, σύμφωνα με αυτή, από το άρθρο 35 του Κτηματικού Κώδικα. Εξηγεί ότι, σύμφωνα με αυτή τη διάταξη, οι μη τούρκοι υπήκοοι δεν είχαν τη δυνατότητα να αποκτούν, δια κληρονομίας, την ιδιοκτησία ακινήτου ευρισκομένου στην Τουρκία, παρά μόνο αν πληρούνταν η προϋπόθεση της αμοιβαιότητας, η ύπαρξη της οποίας έπρεπε να είναι de jure ή de facto. Ως προς αυτό το θέμα, αναφέρει τους περιορισμούς που υπάρχουν στην Ελλάδα, ως προς την απόκτηση ακινήτων από τους Τούρκους και διαβεβαιώνει ότι η προϋπόθεση της αμοιβαιότητας δεν πληρούνταν.

Προσθέτει ότι η αιτούσα περίμενε σχεδόν δεκαπέντε χρόνια μετά από το θάνατο της μητέρας της πριν να υποβάλει αγωγές ενώπιον των τουρκικών δικαστικών αρχών. Καταλήγει ότι η ελπίδα της αιτούσας για την αναβίωση ενός δικαιώματος, το οποίο ούτε εκείνη ούτε η μητέρα της δεν χρησιμοποίησαν για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα, δεν δύναται να θεωρηθεί ως μία «νόμιμη προσδοκία», υπό την έννοια του άρθρου 1 του υπ' αρ. 1 Πρωτοκόλλου.

37. Η αιτούσα αντιμάχεται τα επιχειρήματα της Κυβέρνησης. Κατά την άποψή της, οι ισχυρισμοί περί αμέλειας είναι παντελώς αβάσιμοι. Ως προς τούτο, αναφέρει το σύνολο των αγωγών που έχει υποβάλει η ίδια ενώπιον των τουρκικών δικαστικών αρχών. Σημειώνει ότι δεν κατάφερε να μεταβιβάσει το επίμαχο περιουσιακό στοιχείο, παρόλο που το 1982 της είχε χορηγηθεί το πιστοποιητικό κληρονομιάς. Γι αυτό το θέμα, βεβαιώνει ότι η υπηρεσία του κτηματολογίου αρνήθηκε να εκτελέσει το εν λόγω πιστοποιητικό κληρονομιάς, με την αιτιολογία ότι το είχε λάβει μέσω μιας διαδικασίας, στην οποία το Δημόσιο Ταμείο δεν είχε συμμετάσχει. Αυτός είναι ο λόγος, για τον οποίο υπέβαλε αγωγή ενώπιον του 6^{ου} Πολυμελούς Πρωτοδικείου, στις 5 Οκτωβρίου 1999 (παράγραφος 20 ανωτέρω).

Τέλος, βεβαιώνει ότι απέκτησε την ιδιοκτησία του εν λόγω οικοπέδου αυτομάτως με το θάνατο της μητέρας της.

38. Η ελληνική κυβέρνηση εκτιμά ότι η άρνηση των τουρκικών δικαστικών αρχών να αναγνωρίσει την ιδιότητα της κληρονόμου της αιτούσας, αποτελεί παρεμβολή στην άσκηση του δικαιώματος που έχει ως προς το σεβασμό της περιουσίας της. Κατά την άποψή της, η ενδιαφερόμενη πληρούσε όλες τις προϋποθέσεις για να ορισθεί ως κληρονόμος της αποθανούσας («της εκλιπούσας για την κληρονομιά της οποίας πρόκειται»), αλλά το αίτημά της απερρίφθη λόγω μιας ερμηνείας του εσωτερικού δικαίου, υπερβολικά τυπολατρικής και ιδιαίτερας αυστηρής. Διευκρινίζει ότι η ελληνική νομοθεσία δεν απαγορεύει στους τούρκους υπηκόους να έχουν πρόσβαση στην ιδιοκτησία γης δια κληρονομιάς και ότι αυτό ισχύει σε οποιαδήποτε περιοχή της χώρας.

Καταλήγει ότι η επίμαχη παρεμβολή δεν προβλεπόταν από το νόμο και ότι σε κάθε περίπτωση δεν ήταν ανάλογη του επιδιωκόμενου σκοπού.

39. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με την σταθερή του νομολογία, ένας αιτών δύναται να ισχυρισθεί παραβίαση του άρθρου 1 του υπ' αρ. 1 Πρωτοκόλλου, μόνο στο μέτρο που οι αποφάσεις, εναντίον των οποίων καταφέρεται, αφορούν δικά του «περιουσιακά στοιχεία», υπό την έννοια αυτής της διάταξης. Η έννοια των «περιουσιακών στοιχείων», που προβλέπεται στο πρώτο μέρος του άρθρου 1 του υπ' αρ. 1 Πρωτοκόλλου, έχει ανεξάρτητη επίδραση ως προς τους τυπικούς χαρακτηρισμούς του εσωτερικού δικαίου (Beyeler κατά Ιταλίας [GC], αρ. 33202/96, παρ. 100 CEDH 2000-I). Δύναται να καλύπτει, τόσο «τωρινά περιουσιακά στοιχεία», όσο και τίτλους, συμπεριλαμβανομένων και των απαιτήσεων, βάσει των οποίων ο αιτών δύναται να ισχυρισθεί ότι έχει τουλάχιστον μία «νόμιμη προσδοκία» για να αποκτήσει την πραγματική επικαρπία εντός ιδιοκτησιακού δικαιώματος (Korecky κατά Σλοβακίας [GC], αρ. 44912/98, παρ. 35, CEDH 2004-IX). Αντίθετα, η ελπίδα της αναγνώρισης ενός δικαιώματος ιδιοκτησίας, το οποίο αδυνατούμε να ασκήσουμε στην πραγματικότητα, δεν δύναται να θεωρηθεί ως ένα «περιουσιακό στοιχείο», υπό την έννοια του άρθρου 1 του υπ' αρ. 1 Πρωτοκόλλου και το ίδιο ισχύει και με μία υπό όρους αξίωση, η οποία καταπίπτει από το γεγονός της μη πραγματοποίησης του όρου (Prince Hans-Adam II de Liechtenstein κατά Γερμανίας [GC], αρ. 42527/98, παρ. 82 και 83, CEDH 2001-VIII, και Gratzinger et Gratzingerova κατά Τσεχικής Δημοκρατίας (Δεκ.) [GC], αρ. 39794/98, παρ. 69, CEDH 2002-VII0). Τέλος, το άρθρο 1 του υπ' αρ. 1 Πρωτοκόλλου δεν εγγυάται το δικαίωμα της απόκτησης της ιδιοκτησίας δια κληρονομιάς ab intestat ή με δωρεά (Marckx κατά Βελγίου, 13 Ιουνίου 1979, παρ. 50, σειρά Α αρ. 31, και Inze κατά Αυστρίας, 28 Οκτωβρίου 1987, παρ. 37, σειρά Α αρ. 126).

40. Στη συγκεκριμένη υπόθεση, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι η αιτούσα δεν απέκτησε αυτομάτως κληρονομικά δικαιώματα με το θάνατο της αποθανούσης («της εκλιπούσης για την κληρονομιά της οποίας πρόκειται»), όπως ισχυρίζεται. Σε αυτό το σημείο, υπενθυμίζεται ότι,

σύμφωνα με το άρθρο 35 του Τουρκικού Κτηματικού Κώδικα όπως ίσχυε την εποχή των γεγονότων, η πρόσβαση στην ιδιοκτησία γης δια κληρονομίας για τους αλλοδαπούς υπόκειντο στην ύπαρξη της προϋπόθεσης της αμοιβαιότητας. Επρόκειτο λοιπόν για δικαίωμα υπό όρους. Η ιδιοκτησία του οικοπέδου που αναφέρεται στην περιουσία της αποθανούσης («της εκλιπούσης για την κληρονομιά της οποίας πρόκειται») δεν μεταβιβάστηκε ποτέ στην αιτούσα, σύμφωνα με τις διατάξεις του τουρκικού δικαίου. Κατά συνέπεια η αιτούσα δεν είχε ένα «πραγματικό περιουσιακό στοιχείο».

41. Απομένει να εξετάσουμε αν, στην προκειμένη περίπτωση, υπήρχε περιουσιακή αξία, βάσει της οποίας η αιτούσα θα μπορούσε να ισχυριστεί ότι έχει τη νόμιμη προσδοκία να αναγνωριστεί η ιδιότητά της ως κληρονόμου, όσον αφορά το οικόπεδο της αποθανούσης μητέρας της και κατά συνέπεια να της αναγνωριστεί περιουσιακό δικαίωμα.

42. Το Δικαστήριο ήδη έκρινε ότι μία αξίωση δεν δύναται να θεωρηθεί ως μία «περιουσιακή αξία», παρά μόνο εάν υφίσταται επαρκής νομική βάση στο εσωτερικό δίκαιο (προαναφερόμενη υπόθεση Korcecky, παρ. 52). Ως εκ τούτου, το ουσιαστικό ζήτημα για το Δικαστήριο είναι να εξετάσει εάν υπήρχε επαρκής βάση στο εσωτερικό δίκαιο όπως ερμηνεύεται και εφαρμόζεται από τις εσωτερικές δικαστικές αρχές, προκειμένου η αξίωση της αιτούσας να μπορεί να χαρακτηριστεί «περιουσιακή αξία», σύμφωνα με το άρθρο 1 του υπ' αρ. 1 Πρωτοκόλλου. Γι αυτό το λόγο, πρέπει να προσδιορισθεί εάν η ενδιαφερόμενη δύναται να θεωρηθεί ότι πληρούσε την προϋπόθεση της αμοιβαιότητας, που προβλέπεται στο άρθρο 35 του κτηματικού κώδικα.

43. Ως προς αυτό το ζήτημα, το Δικαστήριο παραπέμπει στις διαπιστώσεις του στην υπόθεση Αποστολίδη (αναφέρεται ανωτέρω) (που αφορούσε την ακύρωση του πιστοποιητικού κληρονομίας της αιτούσας), καθώς και στις υποθέσεις Νακαριάν και Ντεριάν (αναφέρεται ανωτέρω) και Φωκά κατά Τουρκίας (αρ. 31206/02, 29 Σεπτεμβρίου 2009) (που αφορούσαν και οι δύο την άρνηση των εθνικών δικαστικών αρχών να αναγνωρίσουν την ιδιότητα του κληρονόμου των αιτούντων). Σε αυτές τις

υποθέσεις, το Δικαστήριο είχε εξετάσει εάν ο τρόπος, με τον οποίο η αρχή της αμοιβαιότητας έθιγε τους αιτούντες, είχε παραβιάσει τη Σύμβαση. Αντίθετα προς τις εθνικές δικαστικές αρχές, κατάληξε στο συμπέρασμα ότι υπήρχε αμοιβαιότητα μεταξύ των δύο χωρών στο θέμα της απόκτησης ακινήτων δια κληρονομίας και ότι υπήρχε παραβίαση του άρθρου 1 του υπ' αρ. 1 Πρωτοκόλλου (υπόθεση Αποστολίδη που αναφέρεται ανωτέρω. Παρ. 7-278, υπόθεση Νακαριάν και Ντεριάν που αναφέρεται ανωτέρω, παρ. 50-57 και υπόθεση Φωκά που αναφέρεται ανωτέρω, παρ. 42-44).

44. Κατόπιν εξέτασης όλων των στοιχείων που του υποβλήθηκαν, το Δικαστήριο δεν βλέπει το λόγο να καταλήξει σε ένα διαφορετικό συμπέρασμα, όσον αφορά τη συγκεκριμένη περίπτωση. Πράγματι, παρατηρεί ότι οι εθνικές δικαστικές αρχές αρνήθηκαν να αναγνωρίσουν στην αιτούσα την ιδιότητα της κληρονόμου, με την αιτιολογία ότι δεν πληρούνταν η προϋπόθεση της αμοιβαιότητας, που προβλέπεται στο άρθρο 35 του Κτηματικού Κώδικα. Όμως, όπως σαφώς προκύπτει από την επιστολή του Υπουργείου Εξωτερικών (παράγραφο 21 ανωτέρω) και επίσης από την απάντηση του Υπουργείου Δικαιοσύνης (παράγραφος 22 ανωτέρω), υπήρχε αμοιβαιότητα μεταξύ των δύο χωρών, κατά την ημερομηνία θανάτου της αποθανούσης («της εκλιπούσης για την κληρονομιά της οποίας πρόκειται»), ως προς την απόκτηση ακινήτων δια κληρονομίας.

45. Τόσο η επιστολή του Υπουργείου Εξωτερικών, όσο και η απάντηση που δόθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, αναφέρουν ρητά την απουσία περιορισμών στην Ελλάδα, ως προς την απόκτηση γης δια κληρονομίας, για τους Τούρκους υπηκόους, κατά την ημερομηνία θανάτου της αποθανούσης («της εκλιπούσης για την κληρονομιά της οποίας πρόκειται») (για περισσότερες πληροφορίες, όσον αφορά το κείμενο του ισχύοντος νόμου στην Ελλάδα, κατά την ημερομηνία έναρξης της κληρονομίας, βλέπε την προαναφερόμενη υπόθεση Αποστολίδη, παρ. 73-75. Ως προς το θεσμικό πλαίσιο στην Τουρκία, το Δικαστήριο σημειώνει ότι υπήρξε κάποια τροποποίηση στις 3 Φεβρουαρίου 1988. Εκείνη την

ημέρα, καταργήθηκε το διάταγμα της 2ας Νοεμβρίου 1964 που ίσχυε την ημέρα θανάτου της αποθανούσης («της εκλιπούσης για την κληρονομιά της οποίας πρόκειται») και το οποίο απαγόρευε στους Έλληνες υπηκόους την απόκτηση γης. Το διάταγμα της 23^{ης} Μαρτίου 1988, επιπρόσθετο σε αυτό της 3^{ης} Φεβρουαρίου 1988, είχε ρητό σκοπό αν επανορθώσει την κατάσταση των κληρονόμων που δεν είχαν μπορέσει να διαθέσουν τα ακίνητα του δικού τους αποθανόντος («του εκλιπόντος για την κληρονομιά του οποίας πρόκειται»), λόγω του περιορισμού που επιβλήθηκε με το διάταγμα του 1964 (υπόθεση Αποστολίδη, παρ. 76 και Νακαριάν και Ντεριάν παρ. 54 ανωτέρω).

46. Τέλος, το Δικαστήριο αναφέρει τη νομοθετική αλλαγή που επήλθε στο άρθρο 35 του Τουρκικού Κτηματικού Κώδικα το 2005, ο οποίος στο εξής αναγνωρίζει το κληρονομικό δικαίωμα στους υπηκόους άλλων χωρών, ακόμα κι αν δεν εκπληρώνεται η προϋπόθεση της αμοιβαιότητας (υπόθεση Αποστολίδη, ανωτέρω, παρ. 77).

47. Υπό αυτές τις συνθήκες, το Δικαστήριο εκτιμά ότι ήταν δύσκολο για την αιτούσα, της οποίας η συγγενική σχέση με την αποθανούσα («την εκλιπούσα για την κληρονομιά της οποίας πρόκειται») είναι αποδεδειγμένη, (παράγραφος 10 ανωτέρω), να προβλέψει ότι το Πολυμελές Πρωτοδικείο θα έκρινε ότι η προϋπόθεση της αμοιβαιότητας δεν είχε τηρηθεί και ότι μπορούσε νομίμως να πιστεύει ότι πληρούσε όλες τις απαιτήσεις που ορίζονται για την αναγνώριση της ιδιότητάς της ως κληρονόμου. Ως εκ τούτου, η ενδιαφερόμενη είχε μία «νόμιμη προσδοκία», υπό την έννοια της νομολογίας του Δικαστηρίου, να δει να αναγνωρίζονται τα κληρονομικά της δικαιώματα επί του περιουσιακού στοιχείου της αποθανούσης («για την κληρονομιά της οποίας πρόκειται») και, κατά συνέπεια, το ιδιοκτησιακό της δικαίωμα. Ως εκ τούτου, το άρθρο 1 του υπ' αρ. 1 Πρωτοκόλλου εφαρμόζεται στη συγκεκριμένη περίπτωση (υπόθεση Νακαριάν και Ντεριάν, παρ. 56 και υπόθεση Φωκά, παρ. 34, ανωτέρω).

48. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι η άρνηση των εσωτερικών δικαστικών αρχών να αναγνωρίσουν την ιδιότητα της κληρονόμου της αιτούσας

αποτελεί παρεμβολή στην άσκηση, εκ μέρους της ενδιαφερομένης, του δικαιώματός της στο σεβασμό της περιουσίας της. Εκτιμά ότι οφείλει να εξετάσει την εν λόγω παρεμβολή υπό το φως του γενικού κανόνα που αναφέρεται στην πρώτη πρόταση του πρώτου εδαφίου του άρθρου 1 του υπ' αρ. 1 Πρωτοκόλλου.

49. Σύμφωνα με τα ανωτέρω συμπεράσματα (παράγραφοι 43-47) και κατόπιν εξέτασης του συνόλου των στοιχείων του φακέλου, το Δικαστήριο συμπεραίνει ότι η εφαρμογή του άρθρου 35 του Κτηματικού Κώδικα δεν θα μπορούσε να προβλεφθεί από την αιτούσα. Ως εκ τούτου, η επίμαχη παρεμβολή είναι ασύμβατη προς την αρχή της νομιμότητας και κατά συνέπεια αντίθετη με το άρθρο 1 του υπ' αρ. 1 Πρωτοκόλλου (υπόθεση Νακαριάν και Ντεριάν, παρ. 58-60, ανωτέρω).

50. Κατά συνέπεια, υπήρξε παραβίαση αυτής της διάταξης.

III. ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΧΥΡΙΖΟΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 14 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

51. Η αιτούσα διαμαρτύρεται για διακριτική μεταχείριση, που είναι αντίθετη προς το άρθρο 14 της Σύμβασης.

52. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι αυτή η αιτίαση είναι βάσιμη, υπό την έννοια του άρθρου 35 παρ. 3 της Σύμβασης. Σημειώνει επίσης ότι δεν προσκρούει σε κανένα λόγο απαραδέκτου. Κατά συνέπεια, πρέπει να κριθεί παραδεκτή.

53. Εντούτοις, κατόπιν εξέτασης των συμπερασμάτων του επί του άρθρου 1 του υπ' αρ. 1 Πρωτοκόλλου, το Δικαστήριο εκτιμά ότι δεν απαιτείται να εξετασθεί χωριστά το ζήτημα του εάν η αιτούσα υπήρξε θύμα, λόγω της εθνικότητάς της, και το ζήτημα της διάκρισης, που είναι αντίθετο με το άρθρο 14 (υπόθεση Αποστολίδη παρ. 80, ανωτέρω).

IV. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

54. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της και εάν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους επιτρέπει μόνο τη μερική απόλειψη των

συνεπειών αυτής της παραβίασης, το Δικαστήριο αποδίδει, ενδεχομένως, στη ζημιωθείσα πλευρά, μία δίκαιη αποζημίωση».

55. Η αιτούσα ζητά 10.000.000 αμερικανικά δολάρια για υλική ζημία, την οποία ισχυρίζεται ότι υπέστη, καθώς στερήθηκε το οικόπεδο που ανήκε στη μακαρίτισσα μητέρα της. Στηριζόμενη σε αυτή την αξίωση, προσκόμισε μία έκθεση αξιολόγησης, η οποία συντάχθηκε από εμπειρογνώμονες στις 16 Φεβρουαρίου 2007.

Ζητά επίσης 152.500 ευρώ (EUR) για τα δικαστικά της έξοδα ενώπιον των εσωτερικών δικαστικών αρχών και 1.498,90 τουρκικές λίρες για τα έξοδα μετάφρασης και μεταφοράς μέσω courier.

56. Η Κυβέρνηση αμφισβητεί αυτές τις αξιώσεις.

57. Υπό τις περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης, το Δικαστήριο εκτιμά ότι το ζήτημα της εφαρμογής του άρθρου 41 δεν είναι της παρούσης, και επιφυλάσσεται, λαμβάνοντας υπόψη το ενδεχόμενο μιας συμφωνίας μεταξύ του εναγομένου Κράτους και της αιτούσας.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. Κρίνει την αίτηση παραδεκτή
2. Κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 1 του υπ' αρ. 1 Πρωτοκόλλου
3. Κρίνει ότι δεν απαιτείται η εξέταση της αιτίας, εκ του άρθρου 14 της Σύμβασης
4. Κρίνει ότι το ζήτημα της εφαρμογής του άρθρου 41 της Σύμβασης δεν είναι της παρούσης. Κατά συνέπεια,
 - α) Επιφυλάσσεται
 - β) Καλεί την Κυβέρνηση και την αιτούσα να του αποστείλουν εγγράφως, εντός προθεσμίας τριών μηνών από την ημέρα, κατά την οποία η απόφαση κατέστη οριστική, βάσει του άρθρου 44 παρ. 2 της Σύμβασης, τις παρατηρήσεις τους επί αυτού του ζητήματος και κυρίως να του γνωστοποιήσουν κάθε συμφωνία στην οποία ενδεχομένως θα καταλήξουν.

γ) Επιφυλλάσσεται να την κρίνει σε μεταγενέστερο χρόνο και εξουσιοδοτεί το Πρόεδρο του Συμβουλίου να ορίσει, εν ανάγκη, νέα δικάσιμο.

Συντάχθηκε στη γαλλική γλώσσα, στη συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 14 Ιανουαρίου 2014, κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 παρ. 2 και 3 του Κανονισμού.

Stanley Naismith, Γραμματέας
Υπογραφή

Guido Raimondi, Πρόεδρος
Υπογραφή

Ακριβής μετάφραση του συνημμένου εγγράφου,
από τη γαλλική στην ελληνική. Αθήνα, 26 Μαρτίου 2014.
Η μεταφράστρια – Γ. Βλασσοπούλου